

Taarikõnnu-Kaisma Natura linnuala linnustiku inventuur 2023. aastal

Aruanne

Rahastaja: Keskkonnainvensteeringute Keskus

Tellija: Eesti Ornitoloogiaühing

**Teostajad: Indrek Tammekänd, Jaak Tammekänd, Janno
Tammekänd, Andreas Tammekänd, Irja Tammekänd**

Aruande koostaja: Indrek Tammekänd

Pärnu 2023

Sisukord

Kokkuvõte.....	2
Materjal ja metoodika.....	3
Tulemused	8
LISAD.....	14

Kokkuvõte

Taarikõnnu-Kaisma linnuala asub Põhja-Pärnumaal ja Lõuna-Raplamaal, linnuala hõlmab Kaisma ja Nõlvasoo hoiuala, Selja metsise püsielupaiga ja Taarikõnnu looduskaitseala.

Keskkonnainvesteeringute Keskuse rahastusel ja Eesti Ornitoloogiaühingu tellimusel teostati 2023. a alal Natura linnualade seire raames rähnide, kakkude, laanepüü, tedre, öösorri, Kaisma järve linnustiku loendused. Loenduste eesmärk oli varem puudulikult inventeeritud kaitsekorralduslikult tähtsate liikide kohta andmete saamine, samuti varem seiratud liikide arvukuse muutuste selgitamine.

Inventuuri tulemusel saadi põhjalik andmestik rähnide, laanepüü, kakkude, öösorri, tedre ja paljude teiste kaitstavate linnuliikide arvukuse ja pesitsusalade kohta.

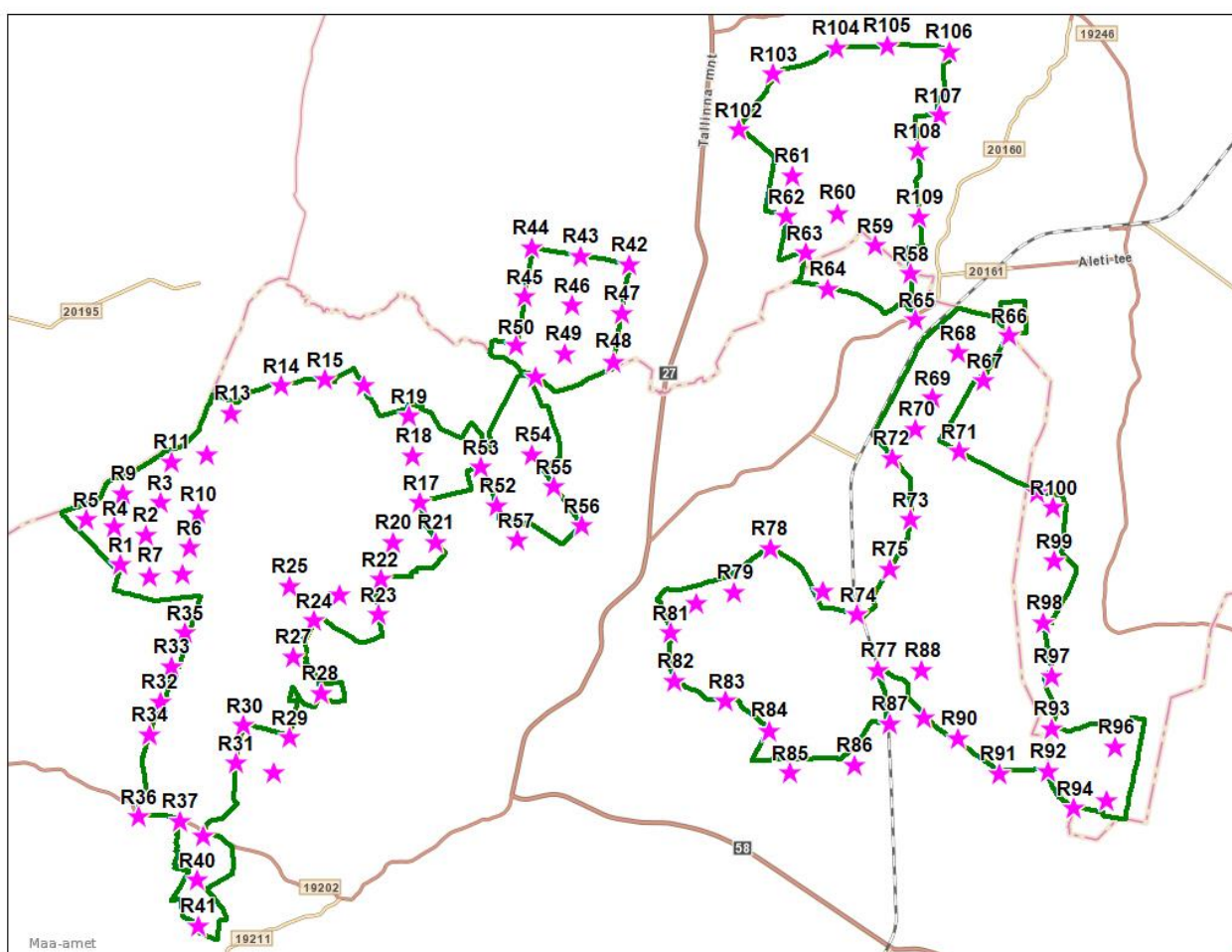
Kõik vaadeldud linnud kanti Plutofi andmebaasi ja on avalikult kättesaadavad ja kasutatavad. Kaitstavate liikide andmed vormistati Mapinfo kaardikihtidena ja edastatakse Keskkonnaregistrisse kadmiseks.

Taarikõnnu-Kaisma linnualal on kaitsekorralduslikult olulistest linnuliikidest stabiilse või kasvava arvukusega hallpõsk-pütt, sarvikpütt, laululuik, sõtkas, roo-loorkull, kaljukotkas, laanepüü, sookurg, hoburästas. Langeva arvukusega on tuttpütt, must-toonekurg (alalt kadunud), teder, metsis, jõgitiir, öösorr, laanerähn, männi-käbilind. Üldiselt on ala linnustikule selgelt positiivset mõju avaldanud kaitstavatel aladel puuduv või vähene metsamajandus ja kaitstavate alade kaitsekorra tõhustamine on jätkuvalt kõige olulisem kaitsemeede – hoiualade kaitse alla võtmine looduskaitseala sihtkaitsevööndina. Oluliseimat negatiivset mõju põhjustavad alal asuvad kuivendussüsteemid ja vaid osaline kaitstavate liikide elupaikade kaitse kaitstava ala koosseisus. Kuivenduse tõttu jätkub metsise ja tedre allakäik ja linnualal peab kiirkorras teostama kuivenduse likvideerimistööd. Samuti on oluline kaitsealaga liita piirnevad olulised kaitstavate liikide elupaigad (nt metsis, kakud ja rähnid). Metsise seisund on alal muutunud kriitiliseks ja reaalne on liigi väljasuremine alalt järgmise 15 aasta jooksul. Metsise soodsa seisundi hoidmine on Taarikõnnu-Kaisma linnuala üks tähtsamaid kaitse-eesmärke ja see on hetkel saavutamata. Kuivenduse mõju likvideerimine aitab tagada ja taastada metsise, tedre, avasoos pesitsevate linnuliikide ja must-toonekure soodsat seisundit. Tähelepanu vajab Kaisma järv, mis on hakanud kiiresti süvenevalt eutrofeeruma. Täiendavaid toitaineid on järve suunatud naabruses asuvate kuivendussüsteemide rekonstrueerimise ja uute kuivendussüsteemide rajamisega. Seejuures on rekonstrueeritud kraavidel aladel asunud niidud muudetud intensiivselt majandatavaks põllumaaks. Tegu on Natura alale pikaajalist negatiivset mõju avalduva tegevusega, mis on jäetud kohaselt hindamata ja vältimata. Vajalik on Kaisma järve valgale asuvate kuivendussüsteemide piirkonnas põllumaadest taastada püsirohumaad, lõpetada lageraie (kiirendab toitainete ärakannet järve) ja keelata uute kraavide ehitus ning olemasolevate kraavide kopatöödega toimuv hooldus. Süvenev negatiivne mõju on samuti Kaisma järve kaldal toimival laieneval arendustegevusel, eriti uute hoonete rajamisel järve kaldale, mis suurendab häiritud ja lindude poolt välditava ala ulatust. Näiteks vaadeldi puhkekeskusest pärit kahte koera järve kaldal linnupesi rüüstamas. Kaisma järve linnustiku säilitamiseks on väga oluline tagada järves röövkalade elujõuline asurkond, mis pärsib lepiskalade arvukuse kasvu ja seeläbi veeseligrootute ja neist toituvate lindude arvukuse langust.

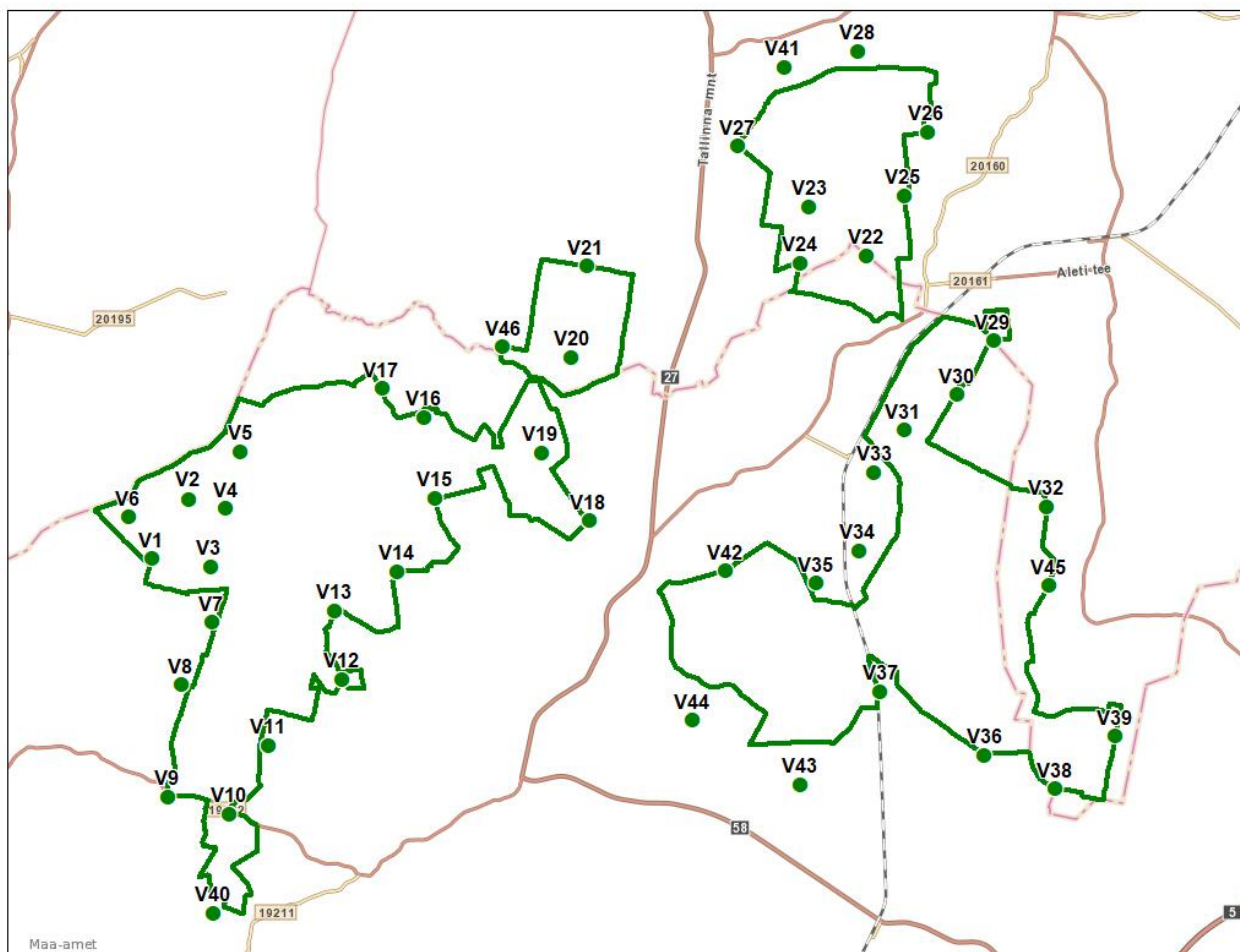
Materjal ja metoodika

Rähnide, laanepüü ja kakkude loendus

Rähnide ja laanepüü ning händ- ja värbkaku loendus toimus peibutusmeetodil ühekordse kaardistusena ajaperioodil 28.03–10.04.2023, kokku vastavalt 109 ja 46 peibutuspunktis (joonis 1, 2). Loendustega kaeti kogu Taarikõnnu-Kaisma linnuala loendatavatele liikidele sobilik metsamaa. Rähnide loenduse punktid paigutati metsaalale 400-500 m vahedega. Peibutamiseks kasutati valgeselg-kirjurähni (2 min) ja hallpea-rähni lauluga (1min) salvestist, millele järgnes 5 min kuulamist. Nn kuulamise ajal toimus ka laanepüü kukkede peibutamine 3 minutise salvestise abil, mis on lisatud rähnide peibutushelifailile. Kakkude peibutuspunktid olid paigutatud alale üksteisest 800-1000 m kaugusele. Kakke peibutati igas punktis händ- ja värbkaku isalinnu laulu salvestisega (2 min), millele järgnes 5 min kuulamist. Lisaks registreeriti kõik punktide vahel liikudes kohatud ning muude loenduste käigus kaardistatud rähnid, laanepüüd ja kakud.

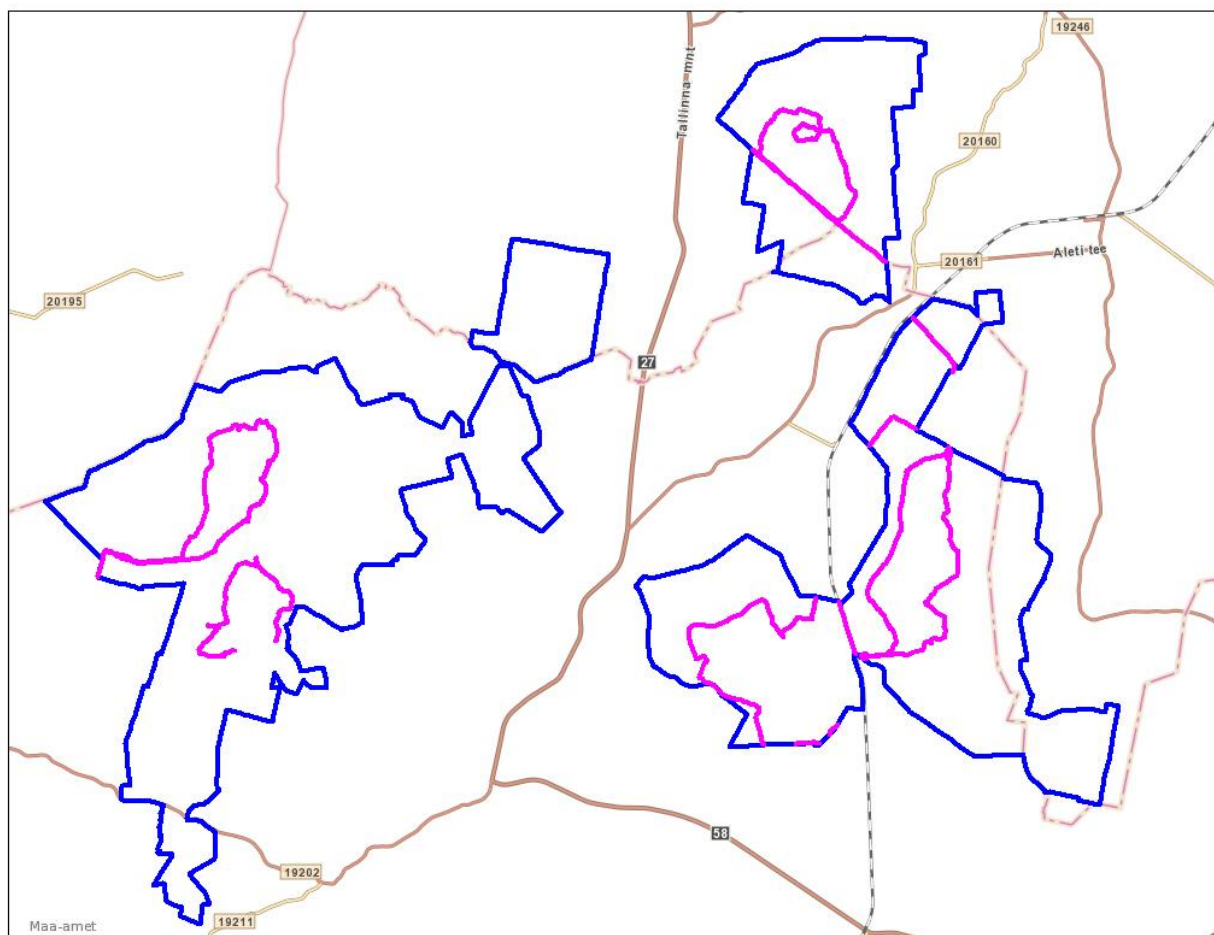
Joonis 1. Rähnide ja laanepüü peibutamise-, loenduspunktide paiknemine Taarikõnnu-Kaisma LA-l.

Joonis 2. Händkaku ja värbkaku peibutamise-, loenduspunktide paiknemine Taarikõnnu-Kaisma LA-l.

Tedremängude loendus

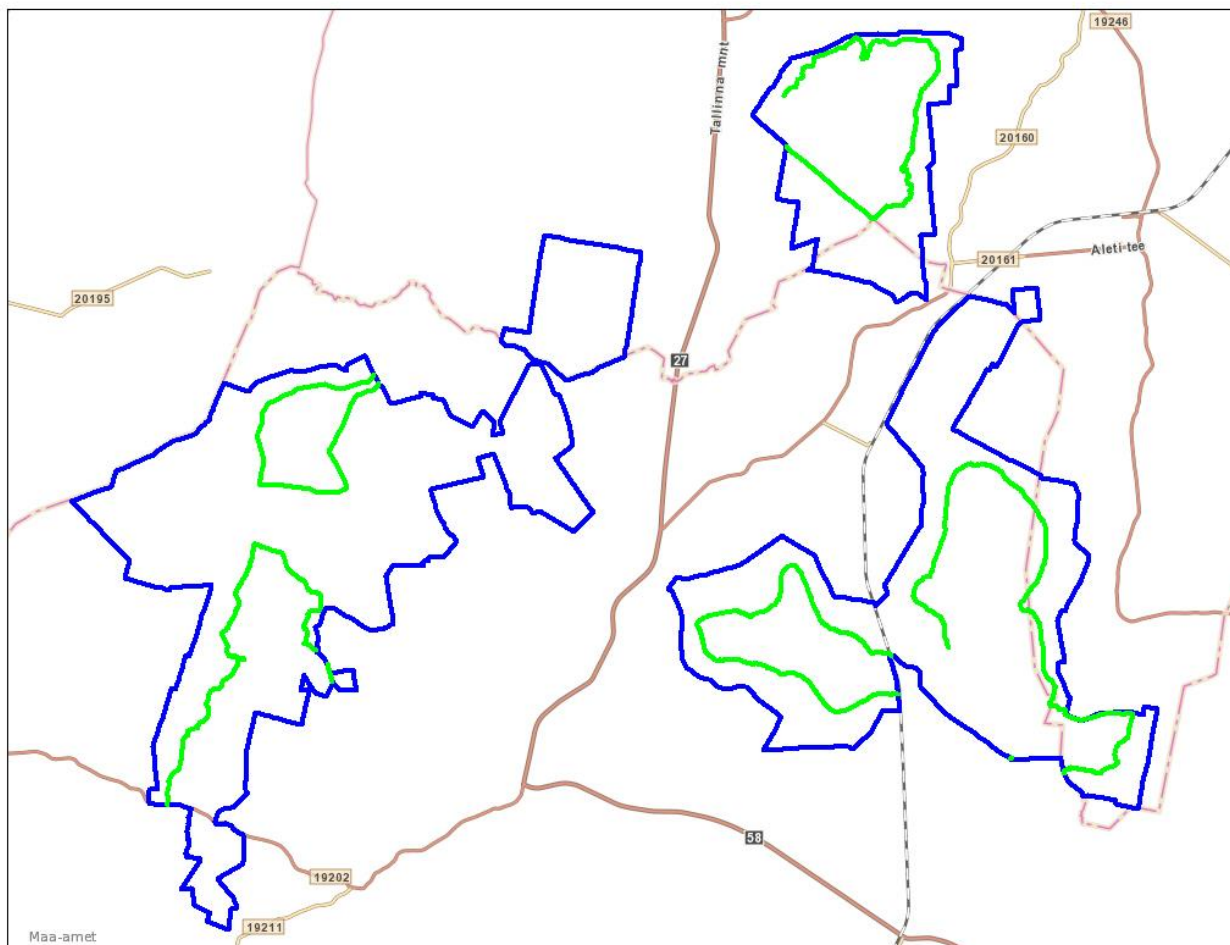
Tedremängude loendus toimus Taarikõnnu-Kaisma LA-l 27.04-30.04.2023. a. Loendati kogu sobiv sooala jalgsi liikudes (joonis 3).

Joonis 3. Tedre loendusrajad (lilla joon) Taarikõnnu-Kaisma linnualal 2023. a.

Öösorri loendus

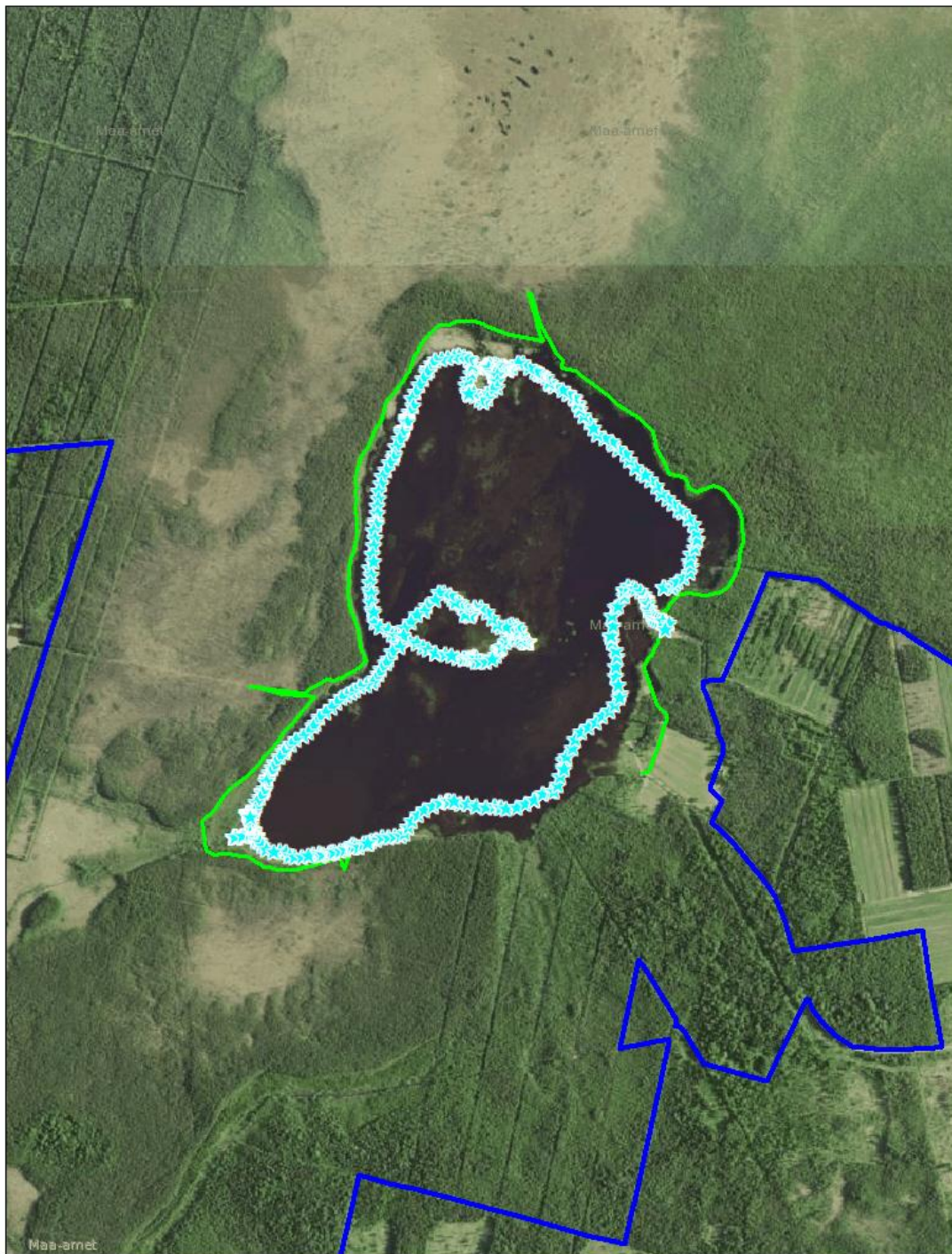
Loendused viidi läbi 5.07-7.07.2023. a. Loendati sobivad sooala servakooslused, jalgi läbitud loendustransektidel (joonis 4).

Joonis 4. Öösorri loendusrajad (roheline joon) Taarikõnnu-Kaisma linnualal 2023. a.

Kaisma järve haudelindude loendus

Taarikõnnu-Kaisma linnualal asuva Kaisma järve linnustik loendati kahel korral 30.04.2023 (kaldalt) ja 26.05.2023 (paadiga), kogu järve kattes (joonis 5) kaardistati kõik järvel ja selle kaldalt leitud pesitsevad linnupaarid.

Joonis 5. Kaisma järve loendusrajad 30.04.2023 roheline, 26.05.2023 sinine.

Tulemused

Teder

Taarikõnnu-Kaisma LA-l loendati 32 mängivat tedrekukke. Eelmisel loendusel 2012. a loendati 36 kukke. Arvukus on tugevalt langenud Taarikõnnu rabas.

Rähnid

2023. a loendati Taarikõnnu-Kaisma linnualal 3 hallpea-rähni, 10-12 musträhni, 4 valgeselg-kirjurähni, 0-1 väike-kirjurähni ja 1 laanerähni pesitsusterritorium. Varasemalt alal ülepinnalist rähnide loendust tehtud ei ole.

Kakud

2023. a loendati Taarikõnnu-Kaisma linnualal 1 karvasjalg-kaku, 4 värbkaku, 11 händkaku territooriumit. Varasemalt alal ülepinnalist kakkude loendust tehtud ei ole.

Laanepüü

2023. a loendati Taarikõnnu-Kaisma linnualal 31 laanepüü pesitsusterritoriumit. Varasemalt alal ülepinnalist laanepüü loendust tehtud ei ole.

Öösorr

Taarikõnnu-Kaisma linnualal loendati 2023. a 47 pesitsusterritoriumit. 2012. a loendati alal 61 pesitsusterritoriumit – liigi arvukus on märgatavalt langenud.

Kaisma järve haudelindude loendus

2023. aastal Kaisma järvel loendatud pesitsevate lindude paaride arv on toodud tabelis 1, kus on võrdluseks toodud 2012. a loenduse tulemus.

Tabel 1. Kaisma järve haudelinnustik 2012. a ja 2023. a loenduste tulemusel (punasel taustal langenud arvukusega liik).

Nr	Liik	2012	30.04.2023	26.05.2023	KOKKU
1	jõgitiir	2	0	0	0
2	hallpõsk-pütt	2	4	3	4
3	kalakajakas	2	9	6	9
4	kõrkja-roolind	6	0	16	16
5	laululuik	1	2	2	2
6	luitsnökk-part	0	5	0	0 kuni 5
7	mustviires	0	0	8	8
8	naerukajakas	0 kuni 2	0	0	0
9	piilpart	0 kuni 1	0	0	0
10	punajalg-tilder	0	0	1	1
11	punapea-vart	3	3	0	0 kuni 3
12	rääkspart	0 kuni 1	1	0	0 kuni 1
13	roo-loorkull	1	1	1	1
14	roo-ritsiklind	1	0	1	1
15	rootsiitsitaja	7	5	6	10
16	rästas-roolind	0	0	1	1
17	sarvikpütt	1	1	0	0 kuni 1
18	sinikael-part	7	6	2	2 kuni 6
19	soopart	0	1	0	0 kuni 1
20	sõtkas	2	9	3	9
21	tiigi-roolind	6	0	3	3
22	tuttpütt	3	2	2	2
23	tuttvart	7	37	0	0 kuni 37
24	täpikhuik	1	0	0	0
25	vihitaja	2	2	4	4
26	väikekajakas	0	1	0	0 kuni 1
		55	89	59	71 kuni 124

Tabel 2. Kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide (vt Lisa 1) arvukus Taarikõnnu-Kaisma Natura linnualal 2023. aastal. Rohelisel taustaga on märgitud stabiilse või tõusva arvukusega liigid, punasel taustaga on toodud selgelt langeva arvukusega liigid. 2018. a kaardistati riikliku seire raames kõigi Taarikõnnu-Kaisma linnualal asuvate soode linnustik ja tulemused lisati eraldi veergu.

Inventuuri aasta, teostaja: 2023, EOÜ					Sood 2018
2023					
Arvukus(paari pesitsemas, va *)					
Liik	Loendus		Hinnang		Loendus
	Min	Max	Min	Max	2012
Punakurk-kaur (<i>Gavia stellata</i>)	0	0	0	0	0
Järvekaur (<i>G. arctica</i>)	0	0	0	0	0
Väikepütt (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	0	0	0	0	0
Tuttpütt (<i>Podiceps cristatus</i>)	2	2	2	2	0
Hallpõsk-pütt (<i>P. grisegena</i>)	4	4	4	4	0
Sarvikpütt (<i>P. auritus</i>)	2	2	2	5	5
Kormoran (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	0	0	0	0	0
Hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>)	0	0	0	0	0
Hõbehaigur (<i>Egretta alba</i>)	0	0	0	0	0
Hallhaigur (<i>Ardea cinerea</i>)	0	0	0	0	0
Must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>)	0	0	0	0	0
Valge-toonekurg (<i>C. ciconia</i>)	0	0	0	0	0
Kühmnokk-luik (<i>Cygnus olor</i>)	0	0	0	0	0
Väikeluik (<i>C. columbianus</i>)	0	0	0	0	0
Laululuik (<i>C. cygnus</i>)	5	5	4	5	1
Rabahani (<i>Anser fabalis</i>)	0	0	0	0	0
Suur-laukhani (<i>A. albifrons</i>)	0	0	0	0	0
Väike-laukhani (<i>A. erythropus</i>)	0	0	0	0	0
Hallhani (<i>A. anser</i>)	0	0	0	0	0
Kanada lagle (<i>Branta canadensis</i>)	0	0	0	0	0
Valgepõsk-lagle (<i>B. leucopsis</i>)	0	0	0	0	0
Mustlagle (<i>B. bernicla</i>)	0	0	0	0	0
Punakael-lagle (<i>B. ruficollis</i>)	0	0	0	0	0
Ristpart (<i>Tadorna tadorna</i>)	0	0	0	0	0
Viupart (<i>Anas penelope</i>)	0	0	0	0	0
Rääkspart (<i>A. strepera</i>)	1	1	1	1	1
Piilpart (<i>A. crecca</i>)	2	2	20	25	21
Sinikael-part (<i>A. platyrhynchos</i>)	13	13	15	20	14
Soopart (<i>A. acuta</i>)	1	1	0	1	0
Rägapart (<i>A. querquedula</i>)	0	0	0	0	0
Luitsnokk-part (<i>A. clypeata</i>)	5	5	0	5	0
Punapea-vart (<i>Aythya ferina</i>)	3	3	1	3	0

Tuttvart (<i>A. fuligula</i>)	0	37	0	5	0
Merivart (<i>A. marila</i>)	0	0	0	0	0
Hahk (<i>Somateria mollissima</i>)	0	0	0	0	0
Kirjuhahk (<i>Polysticta stelleri</i>)	0	0	0	0	0
Aul (<i>Clangula hyemalis</i>)	0	0	0	0	0
Mustvaeras (<i>Melanitta nigra</i>)	0	0	0	0	0
Tõmmuvaeras (<i>M. fusca</i>)	0	0	0	0	0
Sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>)	14	14	20	30	27
Väikekoskel (<i>Mergus albellus</i>)	0	0	0	0	0
Rohukoskel (<i>M. serrator</i>)	0	0	0	0	0
Jääkoskel (<i>M. merganser</i>)	0	0	0	0	0
Herilaseviu (<i>Pernis apivorus</i>)	0	0	0	0	0
Must-harksaba (<i>Milvus migrans</i>)	0	0	0	0	0
Merikotkas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	0	0	0	0	0
Madukotkas (<i>Circus gallicus</i>)	0	0	0	0	0
Roo-loorkull (<i>Circus aeruginosus</i>)	1	1	1	2	0
Välja-loorkull (<i>C. cyaneus</i>)	0	0	0	0	0
Soo-loorkull (<i>C. pygargus</i>)	1	2	1	2	0
Kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>)	1	1	1	2	0
Raudkull (<i>A. nisus</i>)	0	0	0	2	0
Hiireviu (<i>Buteo buteo</i>)	0	2	0	2	0
Karvasjalg-viu (<i>B. lagopus</i>)	0	0	0	0	0
Väike-konnakotkas (<i>Aquila pomarina</i>)	0	0	0	0	0
Suur-konnakotkas (<i>A. clanga</i>)	0	0	0	0	0
Kaljukotkas (<i>A. chrysaetos</i>)	2	2	2	2	0
Kalakotkas (<i>Pandion haliaetus</i>)	0	0	0	0	0
Tuuletallaja (<i>Falco tinnunculus</i>)	0	0	0	0	0
Punajalg-pistrik (<i>F. vespertinus</i>)	0	0	0	0	0
Väikepistrik (<i>F. columbarius</i>)	0	0	0	0	0
Lõopistrik (<i>F. subbuteo</i>)	0	0	1	2	0
Rabapistrik (<i>F. peregrinus</i>)	0	0	0	0	0
Laanepüü (<i>Tetrastes bonasia</i>)	31	31	30	35	0
Rabapüü (<i>Lagopus lagopus</i>)	0	0	0	0	0
Teder (<i>Tetrao tetrix</i>)*	32	32	32	35	23
Metsis (<i>T. urogallus</i>)*	3	3	10	15	0
Nurmkana (<i>Perdix perdix</i>)	0	0	0	0	0
Põldvutt (<i>Coturnix coturnix</i>)	0	0	0	0	0
Rooruik (<i>Rallus aquaticus</i>)	0	0	0	0	0
Täpikhuik (<i>Porzana porzana</i>)	0	0	0	0	0
Väikehuik (<i>P. parva</i>)	0	0	0	0	0
Rukkirääk (<i>Crex crex</i>)	0	0	0	0	0
Tait (<i>Gallinula chloropus</i>)	0	0	0	0	0
Lauk (<i>Fulica atra</i>)	0	0	0	0	0
Sookurg (<i>Grus grus</i>)	20	20	20	22	9
Merisk (<i>Haematopus ostralegus</i>)	0	0	0	0	0

Naaskelnokk (Recurvirostra avosetta)	0	0	0	0	0
Väiketüll (Charadrius dubius)	0	0	0	0	0
Liivatüll (C. hiaticula)	0	0	0	0	0
Rüüt (Pluvialis apricaria)	18	18	45	55	52
Plüü (P. squatarola)	0	0	0	0	0
Kiivitaja (Vanellus vanellus)	17	17	25	35	31
Suurrisla (Calidris canutus)	0	0	0	0	0
Leeterisla (C. alba)	0	0	0	0	0
Väikerisla (C. minuta)	0	0	0	0	0
Värbrisla (C. temminckii)	0	0	0	0	0
Kõvernokk-risla (C. ferruginea)	0	0	0	0	0
Meririsla (C. maritima)	0	0	0	0	0
Risla (C. alpina)	0	0	0	0	0
Plütt (C. falcinellus)	0	0	0	0	0
Tutkas (C. pugnax)*	0	0	0	0	0
Mudanepp (Lymnocyptes minimus)	0	0	0	0	0
Rohunepp (Gallinago media)*	0	0	0	0	0
Mustsaba-vigle (Limosa limosa)	2	2	2	2	0
Vöötsaba-vigle (L. lapponica)	0	0	0	0	0
Väikekoovitaja (Numenius phaeopus)	1	1	1	4	4
Suurkoovitaja (N. arquata)	7	7	7	8	8
Tumetilder (T. erythropus)	0	0	0	0	0
Punajalg-tilder (T. totnus)	7	7	10	15	15
Lammitilder (T. stagnatilis)	0	0	0	0	0
Heletilder (T. nebularia)	6	6	6	7	7
Metstilder (Tringa ochropus)	13	13	13	15	0
Mudatilder (T. glareola)	10	10	20	23	23
Vihitaja (Actitis hypoleucos)	4	4	4	3	4
Kivirullija (Arenaria interpres)	0	0	0	0	0
Veetallaja (Phalaropus lobatus)	0	0	0	0	0
Väikekajakas (Hydrocoloeus minutus)	0	1	0	1	0
Naerukajakas (L. ridibundus)	0	0	0	0	0
Kalakajakas (L. canus)	20	20	20	30	22
Tõmmukajakas (L. fuscus)	0	0	0	0	0
Räusktiir (Sterna caspia)	0	0	0	0	0
Tutt-tiir (S. sandvicensis)	0	0	0	0	0
Jõgitiir (S. hirundo)	0	0	0	0	0
Randtiir (S. paradisaea)	0	0	0	0	0
Väiketiir (S. albifrons)	0	0	0	0	0
Mustviires (Chlidonias niger)	8	8	8	8	0
Valgetiib-viires (C. leucopterus)	0	0	0	0	0
Alk (Alca torda)	0	0	0	0	0
Krüüsel (Cepphus grylle)	0	0	0	0	0
Õõnetuvi (Columba oenas)	0	0	0	0	0
Kaelus-turteltuvi (Streptopelia decaocto)	0	0	0	0	0

Turteltuvi (<i>S. turtur</i>)	0	0	0	0	0
Kassikakk (<i>Bubo bubo</i>)	0	0	0	0	0
Vöökakk (<i>Surnia ulula</i>)	0	0	0	0	0
Värbkakk (<i>Glaucidium passerinum</i>)	4	4	4	5	0
Kodukakk (<i>Strix aluco</i>)	0	0	0	0	0
Händkakk (<i>S. uralensis</i>)	11	11	11	12	0
Habekakk (<i>S. nebulosa</i>)	0	0	0	0	0
Sooräts (<i>Asio flammeus</i>)	0	0	0	0	0
Karvasjalg-kakk (<i>Aegolius funereus</i>)	1	1	1	1	0
Öösorr (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	47	47	47	50	0
Jäälind (<i>Alcedo atthis</i>)	0	0	0	0	0
Siniraag (<i>Coracias garrulus</i>)	0	0	0	0	0
Vaenukägu (<i>Upupa epops</i>)	0	0	0	0	0
Väänkael (<i>Jynx torquilla</i>)	0	0	0	0	0
Hallpea-rähn (<i>Picus canus</i>)	3	3	3	5	0
Roherähn (<i>P. viridis</i>)	0	0	0	0	0
Musträhn (<i>Dryocopus martius</i>)	10	12	10	12	0
Tamme-kirjurähn (<i>Dendrocopos medius</i>)	0	0	0	0	0
Valgeselg-kirjurähn (<i>D. leucotos</i>)	4	4	4	5	0
Väike-kirjurähn (<i>D. minor</i>)	0	1	0	2	0
Laanerähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	1	1	1	2	0
Nömmelõoke (<i>Lullula arborea</i>)	0	0	0	0	0
Kaldapääsuke (<i>Riparia riparia</i>)	0	0	0	0	0
Nõmmekiur (<i>Anthus campestris</i>)	0	0	0	0	0
Randkiur (<i>A. petrosus</i>)	0	0	0	0	0
Hänilane (<i>Motacilla flava</i>)	0	0	0	1	1
Kuldhänilane (<i>Motacilla citreola</i>)	0	0	0	0	0
Jõgivästriik (<i>Motacilla cinerea</i>)	0	0	0	0	0
Vesipapp (<i>Cinclus cinclus</i>)	0	0	0	0	0
Sinirind (<i>Luscinia svecica</i>)	0	0	0	0	0
Hoburästas (<i>Turdus viscivorus</i>)	75	75	70	80	18
Rästas-roolind (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	1	1	1	2	0
Väike-käosulane (<i>Iduna caligata</i>)	0	0	0	0	0
Vööt-põõsalind (<i>Sylvia nisoria</i>)	0	0	0	2	0
Nõlva-lehelind (<i>Phylloscopus trochiloides</i>)	0	0	0	2	0
Väike-kärbsenäpp (<i>Ficedula parva</i>)	0	0	20	30	0
Kaelus-kärbsenäpp (<i>F. albicollis</i>)	0	0	0	0	0
Roohabekas (<i>Panurus biarmicus</i>)	0	0	0	0	0
Kukkurthane (<i>Remiz pendulinus</i>)	0	0	0	0	0
Punaselg-õgija (<i>Lanius collurio</i>)	0	0	5	10	4
Hallõgija (<i>L. excubitor</i>)	3	3	3	5	0
Koldvint (<i>Serinus serinus</i>)	0	0	0	0	0
Männi-käbilind (<i>Loxia pytyopsittacus</i>)	1	1	1	2	0
Põldtsiitsitaja (<i>Emberiza hortulana</i>)	0	0	0	0	0

LISAD

Elektroonilised lisad tabelitena:

Lisa 1 – Kaitsekorralduslikult oluliste liikide arvukus Taarikõnnu-Kaisma 2023 – 2023.
a Taarikõnnu-Kaisma linnualal loendatud lindude arvukused.

Elektroonilised lisad Mapinfo kaardikihtidena:

Lisa 2 – Taarikõnnu-Kaisma Haudelind 2023 – 2023. a Taarikõnnu-Kaisma linnualal leitud lindude pesitsusterritooriumid.

Lisa 3 - Taari-Kaisma ALAMKIRJED 2023 – 2023. a Taarikõnnu-Kaisma linnualalt leitud kaitstavate liikide täpsed asukohad.

Lisa 4 - Taari-Kaisma EELIS-elupaik 2023 – 2023. a Taarikõnnu-Kaisma linnualalt leitud kaitstavate liikide piiritletud pesitsuselupaigad.

Lisa 5 – Tehniline kirjeldus

Töö sisu

1. Teostada Taarikõnnu-Kaisma linnualal standardiseeritud metoodika alusel metsaliikide (rähnid, kakud, laanepüü) , tedre ja öösorri ning järveliikide inventuur. Inventuuri käigus tuleb kirja panna ka kõik teised kohatud kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid.
2. Kanda kõikide loendatud linnuliikide leiukohad vastava legendiga varustatult paber või elektroonilisele välitöökaardile ja sellelt etteantud GIS kihile (MapInfo).
3. Anda kõikide kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide arvukushinnangud Taarikõnnu-Kaisma linnualal. Lisaks punktis 1 nimetatud inventeeritavatele liikidele hinnata linnuala tundva eksperdina oma teadmiste ja varasemate inventuuride baasil ka teiste kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide arvukust linnualal.
4. Viibimispiirangutega aladel inventuuride läbiviimiseks tuleb uuringu teostajatel taotleda viibimisluba Keskkonnaametist.
5. Välitööde käigus leitud kaitsealuste liikide leiukohtade andmed edastada Keskkonnaametile keskkonnaregistrisse kandmiseks sobivas vormis. Vorm ja selle täitmise juhised on kättesaadavad: www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid/tegevused/liigikaitse. I kategooria kaitsealuste liikide uute leiukohtade andmed tuleb edastada viie tööpäeva ja II kategooria kaitsealuste liikide uute leiukohtade andmed **ühe kuu jooksul peale leiukohtade registreerimist**, et tagada leiukohtade efektiivne kaitse. Muud andmed edastada Keskkonnaametile hiljemalt koos lõpparuandega (projekti tulemustega), kusjuures **oluline on loendusandmed seostada vastava ID abil keskkonnaregistris juba kajastuvate andmetega, täpsustades/kaasajastades liigi esinemise info keskkonnaregistrisse kantud elupaikadel ning vajadusel korrigeerides elupaiga piire**.

Töö teostaja peab välitöödel kasutama oma vahendeid k a nõuetele vastav peibutusseade, binokkel, vaatlustoru, GPS jne.

Töö esitamine:

Töö esitamise tähtaeg: 30. november 2023

Aruanne esitatakse elektrooniliselt. Aruanne peab sisaldama (1) välitööde lühikirjeldust, andmete interpreteerimise põhimõtteid, selgitusi esinenud kõrvalekaldeist loendusmetoodikast ja teisi olulisi tähelepanekuid (vormistatud sarnaselt näidis-aruandele); lisadena (2) kaitsekorralduslikult oluliste linnuliikide pesitsuse ja rände arvukushinnanguid (tabelina), (3) kaitsealuste linnuliikide leiukohti EELISe andmevormis (GIS kihil leiukohad punktobjektidena ja kaitsealuste liikide piiritletud elupaigad ja suuremad rändekogumid pindobjektidena); (4) GIS kihti haudelinnustiku loenduste koond andmetega; (5) GIS kihte kasutatud loendusala, transektide, peibutus- ja rände loenduspunktidega; (6) loenduste GPS teekondasid (gpx formaat, punktidenäidis), teekonnad ei ole nõutud kaku, rähni ja rände loendustel; 7) Järve haudelinnustiku andmed esitada lisaks KESE siseveekogude haudelinnustiku seire vormil.

Taarikõnnu-Kaisma linnuala linnustiku inventuuri metoodika lühikirjeldus:

☐ Rähnid – ühekordne kaardistamine peibutusmeetodil 15.03.–30.04, kaardistatakse kõik rähniliigid, punktide omavaheline kaugus 400–500 m (kogu linnuala metsamaal; 104 peibutuspunkti).

☐ Laanepüü kaardistamine toimub rähnide inventeerimise ajal, rähni-peibutus-salvestisele lisatud laanepüü vilega rähnidega samades peibutuspunktides.

☐ Kakud – ühekordne händ- ja värbkaku kaardistamine peibutusmeetodil 15.03.–05.05, punktide omavaheline kaugus ca 1 km (kogu linnuala metsamaal; 46 peibutuspunkti).

☐ Teder – kogu linnuala mängupaikades (Kaisma raba, Järvesoo, Lõo raba, Taarikõnnu raba, Nõlvasoo) ühekordne kukkede ja kanade loendus perioodil 15.04.–15.05.

☐ Öösorr – ühekordne transektloendus (min 6 etteantud transekti) kogu linnuala sobilikes elupaikades (Kaisma raba, Järvesoo, Lõo raba, Taarikõnnu raba, Nõlvasoo) perioodil 10.06. –10.07.

☐ Järveliigid – kahekordne hommikune haudelinnustiku loendus Kaisma järvel perioodidel 1.-15.05, 20.05.-20.06.

Lisa 6. Kaitsekorralduslikult olulised linnuliigid

Kaitsekorralduslikult olulised liigid, kes tuleb kaardistada (tumedas kirjas Linnudirektiivi I lisa liigid)

külmnökk-luik	must-toonekur	mustsaba-vigle	väike-kirjurähn
väikeluik	valge-toonekur	vöötsaba-vigle	laanerähn
lauluik	herilaseviu	väikekoovitaja	nõmmelõoke
rabahani	must-harksaba	suurkoovitaja	kaldapääsuke
suur-laukhani	merikotkas	vihitaja	nõmmekiur
väike-laukhani	madukotkas	metstilder	randkiur
hallhani	roo-loorkull	tumetilder	hänilane
valgepõsk-lagle	välja-loorkull	heletilder	kuldhänilane
mustlagle	soo-loorkull	lammitilder	jõgivästri
punakael-lagle	kanakull	mudatilder	vesipapp
kanada lagle	raudkull	punajalg-tilder	sinirind
ristpart	hiireviu	kivirullija	hoburästas
viupart	karvasjalg-viu	veetallaja	väike-käosulane
rääkspart	väike-konnakotkas	naerukajakas	rästas-roolind
piilpart	suur-konnakotkas	kalakajakas	vööt-põosalind
sinikael-part	kaljukotkas	tõmmukajakas	rohe-lehelind
soopart	kalakotkas	väikekajakas	väike-kärbsenäpp
rägapart	tuuletallaja	räusk	kaelus-kärbsenäpp
luitsnökk-part	punajalg-pistrik	tutt-tiir	roohabekas
punapea-vart	väikepistrik	jõgitiir	kukkurtihane
tutvart	lõopistrik	randtiir	punaselg-õgija
merivart	rabapistrik	väiketiir	hallõgija
hahk	rooruik	mustviies	koldvint
kirjuhahk	täpikhuik	valgetiib-viies	männi-käbilind
aul	väikehuik	alk	põldtsiitsitaja
mustvaeras	rukkirääk	krüüsel	
tõmmuvaeras	tait	õõnetuvi	
sõtkas	lauk	kaelus-turteltuvi	
väikekoskel	sookurg	turteltuvi	
rohukoskel	merisk	kassikakk	
jääkoskel	naaskelnokk	vöötkakk	
laanepüü	väiketüll	värbkakk	
rabapüü	liivatüll	kodukakk	
feder	rüüt	händkakk	
metsis	plüü	habekakk	
nurmkana	kiivitaja	sooräts	
põldvutt	suurrüdi	karvasjalg-kakk	
punakurk-kaur	leeterüdi	öösoor	
järvekaur	väikerüdi	jäälind	
väikepütt	värbrüdi	siniraag	
tutpütt	kõvernokk-rüdi	vaenukägu	
hallpõsk-pütt	merirüdi	väänkael	
sarvikpütt	rüdi	hallpea-rähn	
kormoran	plütt	roherähn	
hüüp	tutkas	musträhn	
hallhaigur	mudanep	tamme-kirjurähn	
hõbehaigur	rohunepp	valgeselg-kirjurähn	